
Saksnr: 2019/101-40
Saksbehandlar: Even Vaular
Dato: 27.04.2021

Til: Trafikktryggingutvalet
Hovudutval for samferdsel og mobilitet

Frå: Fylkesdirektør for infrastruktur og veg

Trafikktrygging i Nasjonal transportplan 2022-2033 og arbeidet med ny nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerheit

I dette notatet vil fylkesdirektøren gi eit innblikk i kva Nasjonal transportplan 2022-2033 seier om trafikktrygging, samt orientera kort om arbeidet med Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerheit på veg 2022-2025.

Nasjonal transportplan 2022-2033 vart lagt ut 19. mars i år. Planen presenterer regjeringa sin transportpolitikk dei neste tolv åra. Det overordna målet er eit effektivt, miljøvennleg og trygt transportsystem i 2050. Nullvisjonen er eitt av fem likestilte mål som har betydning for korleis midlane til samferdsel vert nytta framover.

Figur 1: Målene for transportsektoren.

Nasjonal transportplan (NTP) byggjer opp under verdas berekraftsmål.

Sentrale strategiske grep i NTP 2022-2033 er:

- Meir att for fellesskapets ressursar (meir for pengane, osb.)
- Bruk av ny teknologi og forskning som bidrar til enklare og tryggare transport med lågare utslepp

- Utvikla ein transportsektor som bidrar til å nå Noregs klima- og miljømål
- Styrka innsatsen for trafikksikkerheita og nullvisjonen
- Gjera reisekvardagen enklare for folk flest og auka konkurranseevna for norsk næringsliv

Figur 2: Barnas transportplan. Illustrasjon av Tim Are, Kasper, Lise Kristin, Oda, Una, Alan og Melkeveien Designkontor AS.

Styrka innsats for trafikksikkerheita og nullvisjonen

NTP legg vekt på at nullvisjonen om eit transportsystem der ingen vert drepne eller hardt skadde gjeld for heile transportsektoren og på tvers av transportformer. Relevant her er berekraftmål 3.6 om å halvera talet dødsfall og skadar i verda forårsaka av trafikkulykker. Målsettingane om reduksjonar i talet drepne/hardt skadde er framleis ambisiøse, men også oppnåelege, i følgje faglege utgreiingar.

Måltalet om maksimalt 350 drepne/hardt skadde i 2030 vert vidareført, med eit tillegg om at maks 50 av desse er drepne. Det er om lag ei halvering jf. dagens situasjon. Det er sett eit nytt, langsiktig mål om at ingen skal omkomma i trafikken i 2050. Det viser at nullvisjonen ikkje lenger er ein svevande utopi, men faktisk noko konkret me kan sjå føre oss i ein ikkje altfor fjern framtid. I 2019 nådde me ein slags første milepåle her. Det var første året utan dødsfall i trafikken blant barn og unge under 16 år. Over tid ser me at utviklinga i talet drepne er på rett veg, og så langt nokolunde i rute til å nå målet i 2030. Den store utfordringa er å oppnå ein tilsvarende reduksjon for dei hardt skadde.

Vidare vil regjeringa satse på infrastrukturetta tiltak, tiltak for fotgjengarar og syklistar i byområde, målretta innsats overfor høgrisiko faktorar og utsette trafikantgrupper, tiltak for å redusera ulykker med tunge køyretey og understøtta teknologiutvikling som fremmar sikkerheita. Blant desse finn me også aktuelle tiltaksområde for fylkeskommunen.

Vidare er målet at minst 60 prosent av trafikkarbeidet på riksvegar med fartsgrense 70 km/t eller høgare skal skje på møtefrie vegar, og at all riksveg med fartsgrense 70 km/t eller høgare skal tilfredsstillast ein minstestandard for sikring mot utforkøyringsulykker. Sistnemnte gjeld mellom anna tiltak i sideterreng og rekkverkstiltak. I gjeldande Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerheit på veg (2018-2021) har fylkeskommunane eit tilsvarende tiltak der me jobbar for å etablera ein minstestandard for utforkøyringsulykker på aktuelle strekningar. Regjeringa trekk i NTP fram dei sårbare trafikantane og seier behova til fotgjengarar, syklistar og motorsyklistar vil bli lagt særleg vekt på ved utforming, bygging, drift og vedlikehald av veganlegg.

Barnas transportplan

Barn og unge har fått særskilt merksemd gjennom Barnas transportplan, som er gjort til eige kapittel i NTP (kap. 9). Regjeringa legg her vekt på å gi barn gode moglegheiter til å være aktive og sjølvstendige trafikantar. Barn og unge sine behov skal også verta tatt i vare i trafikk- og arealplanlegginga.

Regjeringa melder at dei vil prioritera ei ramme på 500 mill. kroner i første seksårsperiode til trafikktryggingstiltak for barn og unge. Frå denne ramma skal det verta etablert ei tilskotsordning, som skal stimulera til lokalt arbeid for trygge skulevegar og nærmiljø. Ein ser for seg at etablering av hjartesoner kring skular vil verta eit viktig tiltak her. Statens vegvesen skal forvalta ordninga,

medan Trygg Trafikk er tiltenkt ei sentral rolle. Det står i NTP at desse tilskotsmidlane skal vera eit supplement til dei midlane kommunar og fylkeskommunar har til føremålet.

I arbeidet med handlingsprogram for trafikktrygging i Vestland vil fylkesdirektøren vurdere kor vidt den nye nasjonale tilskotsordninga bør få betydning for innrettinga av våre egne tilskotsordningar.

Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerheit på veg 2022-2025

Relevante føringar og omsyn frå NTP vert tatt med og innarbeidd i vårt eige handlingsprogram for trafikktrygging. Størst påverknad på vårt arbeid vil Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerheit på veg ha. I tråd med mål og satsingar i NTP vil det gjennom den nye nasjonale tiltaksplanen (for 2022-2025) verta utarbeidd eit breitt spekter av fagleg forankra tiltak som dei sentrale aktørane i trafikktryggingsarbeidet kan samla seg om. I den eksisterande tiltaksplanen (for 2018-2021) er det gitt fylkesvise måltal for drepne og hardt skadde, basert på det nasjonale målet om maks 350 drepne/hardt skadde i 2030. Måltal for Vestland vil ligga til grunn for vårt trafikktryggingsarbeid.

Ny NTP ønsker at den nasjonale tiltaksplanen og fylkeskommunane sine planar vert kopla endå tettare saman enn kva som er tilfelle i dag. Dette er ei oppmoding fylkesdirektøren vil stilla seg bak. Det tette samarbeidet om kunnskapsbaserte og målretta tiltak er ein del av nøkkelen til den norske suksessen innan ts-arbeidet dei siste tiåra. I vårt handlingsprogram bør koplinga til tiltak og relevante tilstandsmål i nasjonal tiltaksplan vera tydeleg. Samstundes skal vårt handlingsprogram også kunna ta i vare særskilte utfordringar og satsingar som er mest aktuelle for fylket vårt.

Som i gjeldande nasjonale tiltaksplan vert det også i den nye planen tiltak som alle fylkeskommunane skal jobba med. Fylkeskommunane er representert i både styrings- og arbeidsgruppe for utarbeidinga, og arbeidet med å koordinera innspel frå alle fylkeskommunane er i gang. Høyringsutkast av Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerheit på veg 2022-2025 skal vera klart til 1. oktober. Høyringsperioden vert 1. oktober-31. desember, som gir tid til politisk handsaming.